

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput X. (a) Cœlestinus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

CAPUT IX.

Urbanus III. Priori (a) S. Crucis.

EX parte dilecti filii Abbatis sancti Petri de (b) Romandin ad audientiam nostram peruenit, quod cum D. de Ter. in (c) infirmitate positus, consentiente uxore ipsius, votum vovens castitatis monachalem habitum (d) suscepisset, postmodum ab infirmitatis ipsius liberatus angustia, & predictam uxorem suam (e) retinuit, & aliam eam defunctam sibi temere copulavit. Quia vero licet predictus D. uxore sua remanente in seculo de iure ad religionem (f) nequiverit proficisci, eam tamen sublatam de medio, votum quidem factum sine salutis suae periculo nequaquam potuit violare: m. quat. si verum est, quod asseritur, predictum D. per excommunicationem compellas, ut eam mulierem sine dilatione dimittat, & ad suum monasterium (g) revertatur, de caetero sub regulari habitu Domino serviturus.

NOTÆ.

1. (a) *Sancta Crucis.*] Ita etiam legitur in secunda collectione, *sub hoc tit. cap. 1.* Credo monasterium hoc esse canonicorum regularium Ordinis Augustini; quod extat in diocesi Pictaviensi, de quo Perinotus *lib. 2. histor. canonic. regul. cap. 33. num. 17.* Alia vero & diversa est militia Crucelignatorum, quam profiteri poterant, & crucem assumere viri etiam invitis uxoribus, ut decrevit Innocentius III. *lib. 4. regestr. i. 6. epist. 111.*

1. (b) *De Romandin.*] Ramandui, Ptolomeo teste *libro 2. capite 1.* sunt populi sub Rothomago; quos Rothomanos esse Volaterranus scribit: hodie vero Mandui, aliis Romandui dicuntur, ut ipse Volaterranus tradit. Apud eos est monasterium hoc Sancti Petri, Ordinis D. Benedicti; de quo nonnulla adducit Papirius Mason. *in descript. Gall. per flumina; fol. 77.*

(c) *In infirmitate positus.*] De valore professionis in aegritudine emissa egi *in cap. sicur. de regul.*

(d) *Suscipisset.*] Et ita votum solenne fecit cum emissionem professionis in ipso monasterio, aliis si simplex votum esset; licet non honeste; valide tamen mortua uxore cum alia matrimonium contraheret, ut supra probavi *in cap. quidam 5.*

(e) *Retinuit.*] Non tamen ipsa eum repetebat a monasterio; nec intendebat contra consensum jam praestitum cum ipso cohabitare, ut nonnulli in praesenti exponebant; unde ingentem difficultatis molem sibi imponebant; quam dissolvere intendit Garaña *in capite 1. hoc titul. num. 3.*

(f) *Nequiverit.*] Quia cum juvenis, non solum consensum praestare, verum & similiter religionem profiteri tenebatur, juxta supra tradita *in cap. 1.*

(g) *Revertatur.*] Quia cum solenniter professionem emisisset in ea, non poterat ipsam deserere, ut post repetentes in praesenti docet Basilius *lib. 9. de matrim. cap. 12.* nec ipse impugnare factum proprium; *ex l. post mortem; ff. de adopt. docet Garaña in dict. capite 1. num. 4. & 5.*

CAPUT X.

(a) Coelestinus.

CONSULUIT nos G. sacerdos de Sancta Columba, utrum vir mercator, negotiationi, & uxori propter Deum renuncians, ad religionis habitum transiens, & in eo per annum, & amplius moram faciens, uxore sua, postquam ad domum transierat regularem, de praesenti vita sublatam, secularem habitum resumere valeat, quem dimisit, & aliam ducere in uxorem; vel si ductam ei liceat retinere? Cui consultationi taliter duximus respondendum, quod predictus vir, nec habitum potest abjicere, quem assumpsit; nec aliquam sibi matrimonio copulare. Quod si contraxerit, matrimonium ipsum decrevimus dirimendum.

NOTÆ.

1. (a) *Coelestinus.*] Ita etiam habetur in secunda collectione, *sub hoc titul. cap. 2.* nullibi tamen exprimitur Praelatus, cui rescribat Pontifex; nec liquet, de quo monasterio in praesenti agatur. Varias in hoc textu agnoscunt diffi-

cultates repetentes hic; Garaña *in cap. 1. hoc tit. num. 5.* Sanchez *de matrim. lib. 7. disputat. 34.* Basilius *eod. tract. lib. 9. cap. 11. num. 12.* quas omnes facile dissolves, si supponas, uxorem in praesenti specie consensisse, ut maritus monasticam

N n n 2

profes-

professionem emitteret; sed quia senex erat, ipsa uxore contra votum ita solenniter emissum matrimonium contrahere, ut in textu antecedenti notatur.

CAPUT XI.

(a) Idem.

Charissimus in Christo filius noster R. (b) Rex Illustris Suevorum Apostolani nostro literis, & nuntio humiliter nunciavit, quod cum esset adolescens, & dilecta uxor ejus juvenula, mutuâ fide voto contrahendi legitimi matrimonii se adstringentes, invicem consensum suum, accedente (c) voluntate parentum, arrarum donatione roboraverunt. Postmodum verò claræ memoriæ N. patre suo ab inimicis occiso, cum per bellorum aduersitatem undique premeretur, & habito cum hostibus suis congressu, victus, fugatusque fuisset; quia timebat, ne ipsa sponsa ab inimicis suis per violentiam raperetur, & alias similis ei non inueniretur in Regno, quam sibi posset matrimonialiter copulare: de suorum, & ejusdem sponsæ consilio factum est, quod in conventu habitum sanctimonialium monasticum sine proposito perpetualiter retinendi suscepit, & ibidem per aliquot annos moram fecit, ne quid ab inimicis in juria pateretur. Quam cum pace reddidit, & obtento de inimicis triumpho, solenniter duxisset, cum grandi exultatione uxorem, & ex ea filios suscepisset, unum eorum de communi consensu, & electione Principum Sueviæ in Regnum sibi instituit successorem; procedente verò tempore, prædicta uxor gravi infirmitate correpta, cum se de hac vita crederet decessuram, timore mortis inducta, continentiam vovit. Cumque Rex ipse nollet eam contristare, concessit ad (d) tempus; nunc autem se continere proponit non posse; & quod licitè posse fieri arbitratur, ad thorum uxoris sue cupit redire: & ad reprimentas æmulorum suorum detractiones, & obloquia, petiit à nobis dari sibi in mandatis, ut uxorem suam auctoritate nostra maritali affectione petraçter, non obstante voto continentia in cautè ab ipsa emissio; & ab eodem Rege ad tempus approbato. Verùm quia super his nos ad plenum non potuimus elicere veritatem, f. t. cognitionem eorum, & decisionem canonicam duximus committendam, per A. f. m. ut super his inquiratis diligentius veritatem; & si vobis constiterit, quod prædicta mulier primò fuit inter moniales recepta timore violentia, & rapina, & propositum profitebatur se habuisse nubendi, cum inter eas moram faceret, præsertim cum postmodum in facie Ecclesiæ publicè Regi nupserit, & usque ad hæc tempora cohabitando, filios ex ea suscepit, eam denunciatis præfato monasterio non teneri; non enim factum illud contractum matrimonii potest dirimere, etsi fortè posset matrimonium contrahendum impedire. De alio verò ita folicitè discretio fraternitatis vestra discutiatur, quod si inueneritis eandem gravi infirmitate depressam, continentiam vovisse, & virum ejus ad tempus præbuisse consensum, maxime si non idem vir peræquè continentiam voverit perpetuam, eandem viro cohabitare faciat, & invicem utrumque maritali affectione tractare.

NOTÆ.

i. (a) **C**elestinus.] Ita etiam legitur in secunda collectione, sub hoc titul. cap. 3. nullibi tamen exprimitur, quibus Prælati Pontifex describat.

(b) **Rex illustris Suevorum.**] Non accipias textum hunc de Suevis, & eorum Rege, quorum Imperium in Gallecia duravit per 174. annos, donec à Leo Vigildo Gothorum Rege eorum Regnum deletum fuit, & in Gothos translatum anno 585. ut referunt Sanctus Isidorus in *chron. Suevor.* Roderic. Tolet. *de rebus Hisp. lib. 2. cap. 14.* & in *hisp. Suevor. cap. 2.* Ioan. Valcus in *chron. Hisp. anno 584.* Olaus Magnus *lib. 16. hist. Goth. cap. 9.* Sahabedra in *chron. Goth. cap. 15.* unde cum ultimus eorum Rex Mirus dictus decessisset anno 584. non pote-

rat temporibus Cælestini III. reperiri Rex Richardus, de quo in præfenti. Agitur ergo in hoc textu de Rege Sueviæ, cujus Regnum est ultra quinquagesimum quintum Septentrionalis latitudinis gradum ad mille Italica millaria, quâ latissimum est, usque ad septuagesimum secundum gradum extenditur; longitudine mille quinquaginta non extendit. Regnum fuit olim incolarum multitudinem plenum; Regiam dignitatem electivam antea, postea hereditariam fecit, ut plura adducentes de Suevis, & eorum nobilitate tradunt Cyriacus Spangemberger. Martinus Crusius, Ceilerus ejus generis scriptores, & Bucelinus *rom. 1. German. sacra. fol. 6. & rom. 3. fol. 12.*

(c) **Voluntate parentum.**] De consensu parentum